

zaaknummer: 767517
afdelingsnaam: BenO-Ruimtelijke Kwaliteit
steller: Michael van Riet Paap
telefoonnummer 035 629 2966
onderwerp: Plan van aanpak herstelagenda coronacrisis

Voorstel

1. Een herstelagenda voor Hilversum na de coronacrisis op te stellen aan de hand van de aanpak in dit voorstel;
2. Deze nog op te stellen herstelagenda dit najaar ter vaststelling aan de raad aan te bieden;
3. Een voorbereidingsbudget van €40.000 ten behoeve van de herstelagenda coronacrisis ter beschikking te stellen en dit bedrag te dekken uit de Reserve Covid-19;
4. De raad te informeren middels bijgaande raadsinformatiebrief.

Samenvatting

Nadat de samenleving ruim een jaar door de coronapandemie in zijn greep is gehouden, komt het einde van de crisis langzaam in zicht. Dit betekent dat de rol die de overheid speelt verandert: van crisismanager naar aanjager van herstel. De Hilversumse herstelagenda heeft het doel om sociaal-economisch herstel in de Hilversumse samenleving te bevorderen. Daarmee is de herstelagenda gericht op een breed herstel over meerdere sectoren die door de crisis zijn geraakt. De looptijd van de agenda is maximaal één jaar na de vaststelling door de raad in het najaar van 2021. Na dit jaar, of eerder als dat wenselijk blijkt, wordt er geëvalueerd en bepaald welke herstelmaatregelen er in de jaren daarna nodig zijn. Daarmee hebben kwesties die dringend aandacht vragen de prioriteit. De herstelagenda benut bovendien zoveel mogelijk kansen die herstelregelingen op regionaal, landelijk of Europees niveau bieden.

Inleiding

De coronacrisis houdt inmiddels ruim een jaar aan en de impact op de samenleving is groot. Ook in Hilversum. Onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn getroffen door het virus of door de maatregelen die onze volksgezondheid moeten beschermen.

Op meerdere momenten in 2020 en 2021 heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over de aanpak van de coronacrisis in Hilversum. Die aanpak is steeds tweeledig geweest: ten eerste vertaalden we als gemeente de regionaal en landelijk uitgevaardigde regels en steunpakketten naar onze lokale situatie en ten tweede hebben we gelijktijdig lokaal op allerlei terreinen aanvullende ondersteuning geboden om de impact van de crisis te verlichten. Het college heeft over deze aanpak op verschillende momenten verantwoording afgelegd: in de coronabrief¹ van 20 oktober 2020, in RIB 2021-18² over coronasteun in acute financiële nood en in het coronadebat in de raadscommissie op 25 maart 2021. Vanwege het succes van de aanpak is het college er tot dit moment in de crisis mee doorggegaan.

¹ <https://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=hilversum&agendaId=cd10cd59-1f72-4177-8030-dcae23e8e011&FoundIDs=&year=2020>

² <https://ibabsonline.eu/Zoeken.aspx?site=hilversum&phrase=2021-18&listid=d96f6fed-88fe-4b40-b2d2-5a72cc82101c&reportid=>

Het goede nieuws is dat op het moment van schrijven, begin mei 2021, het einde van de coronapandemie in zicht lijkt. Het aantal gevaccineerden neemt toe, waardoor het kabinet een plan heeft gepresenteerd waarlangs de samenleving stap voor stap gaat heropenen. Het precieze tempo waarin het [Openingsplan](#) van het kabinet wordt uitgevoerd is nog gedeeltelijk onzeker, maar zeer waarschijnlijk is wel dat de rol van de overheid richting het einde van de coronapandemie zal gaan veranderen: van ondersteunen in crisistijd, naar inzetten op herstel in de periode daarna. Het herstel van Hilversum wordt deels beïnvloed door de beslissingen die op rijksniveau over versoepelingen worden genomen, maar op lokaal niveau gaan we ook proactief zelf aan de slag door middel van een Hilversumse herstelagenda. De eerste aankondiging hiervan deden we reeds in RIB 2021-18 (2 maart 2021). Net als veel andere gemeenten leeft ook bij ons het besef dat onze samenleving gebaat is bij een lokale overheid die haar bijdrage levert in het brede herstel van de schade die de coronacrisis heeft aangericht.

Doel van de herstelagenda

Het doel van de herstelagenda is om sociaal-economisch herstel in de Hilversumse samenleving te bevorderen, volgend op de schade die de coronacrisis heeft aangericht. Doordat de herstelagenda raakt aan zowel sociale als economische thema's ontstaat een integrale blik, gericht op meerdere sectoren en doelgroepen die door de coronacrisis zijn geraakt.

Het herstel gaat een aantal jaren duren. De herstelagenda richt zich allereerst op de kwesties die dringend aandacht vragen. De looptijd van de agenda is daarom maximaal één jaar. Na dit jaar, of eerder als dat wenselijk blijkt, wordt er geëvalueerd en bepaald welke herstelmaatregelen er in de jaren daarna nodig zijn. Ondanks dat de herstelagenda zich richt op dringende kwesties, wordt bij de voorgestelde maatregelen wel afgewogen of ze bijdragen aan duurzaam herstel op de langere termijn.

Aanpak om tot de herstelagenda te komen

De basis voor de aanpak om tot de herstelagenda te komen is te kijken naar hoe Hilversum ervoor stond voorafgaand aan de coronacrisis op thema's als economie, onderwijs, inkomensvoorzieningen, zorg en welzijn, veiligheid en mobiliteit.

Vervolgens kijken we naar de ontwikkelingen uit de coronacrisis die de meeste impact hebben gehad op Hilversum. We gebruiken hierbij de zogenaamde rode draden, beschreven in de Coronabrief van 20 oktober 2020 en besproken tijdens het coronadebat in maart 2021. De rode draden zijn: 'Ondernemers in zwaar weer en een toename op werk- en inkomensvoorzieningen', 'opstapelende problemen rond kwetsbare doelgroepen', 'zicht op organisaties in de stad' en 'toenemende kwetsbaarheid voor ondermijning'. Deze rode draden worden zo nodig aangepast en uitgebreid met recentere ontwikkelingen die door de langer durende crisis aan het licht zijn gekomen.

De herstelagenda zelf bestaat vervolgens uit prioriteiten en/of maatregelen die waarschijnlijk binnen de looptijd van één jaar nodig zijn. Een berekening van eventuele kosten voor het treffen van maatregelen wordt in de agenda zoveel mogelijk meegeleverd, net als de partnerschappen in of buiten de stad die we voor de maatregelen nodig hebben. In sommige gevallen legt de herstelagenda een relatie met sectorale agenda's die al zijn aangekondigd, zoals de Agenda Economie & Media 2022-2023, waarin coronaherstel ook een belangrijke rol speelt. De herstelagenda sluit daarnaast zoveel mogelijk aan op herstellepakketten van het Rijk. Ook benutten we de kennis en het onderzoek die planbureaus en andere gemeenten in het kader van coronaherstel met ons delen en delen wij omgekeerd onze eigen inzichten.

Naast prioriteiten voor de periode binnen één jaar, benoemt de herstelagenda ook zo mogelijk de kansen en bedreigingen die op langere termijn in het herstel van Hilversum na de coronacrisis aan de orde kunnen komen.

Het voert voor dit collegevoorstel te ver om alle verschillende thema's en organisaties die een plek in de herstelagenda kunnen krijgen te benoemen. Dit zal in een projectplan op themaniveau worden uitgewerkt. Daarmee wordt ambtelijk gestart na besluitvorming over dit voorstel. Voor het opstellen van de agenda worden alle collegeleden vanuit hun portefeuilles aangehaakt.

Financiën, middelen & capaciteit

Een voorbereidingsbudget van €40.000 is nodig om de herstelagenda voor te bereiden. Met dit bedrag kunnen onderzoek, de doorrekening van maatregelen, of eventuele tijdelijke inhuur van expertise worden bekostigd. Een exacte uitsplitsing van dit bedrag naar onderzoek, doorrekening of inhuur is nog niet te maken, maar gezien de korte looptijd tot vaststelling van de agenda en bekende uurtarieven voor inhuur en onderzoek is een dergelijk budget een redelijke raming.

Voorgesteld wordt het bedrag te dekken uit de reserve Covid-19. Deze reserve is door de gemeenteraad op 10 juni 2020 ingesteld om dekking te geven aan lokale uitgaven die veroorzaakt worden door de coronacrisis, waarvoor geen (of volledige) compensatie van de rijksoverheid beschikbaar is en essentiële en/of maatschappelijke dienstverlening betreffen voor de Hilversumse samenleving. Concreet betekent dit dat de reserve is bestemd om zowel de financiële effecten van de crisis binnen de Hilversumse samenleving als binnen de gemeentelijke organisatie te dekken.

De afspraak is dat een mogelijke onttrekking uit de reserve Covid-19 langs het gemeentelijk afwegingskader voor de reserve wordt gelegd. Dit afwegingskader is door het college vastgesteld op 17 november 2020. In bijlage 2 is de argumentatie bij het doorlopen van iedere stap in het afwegingskader gegeven. De uitkomst van het doorlopen van het kader leidt tot legitimatie voor dekking van het voorbereidingsbudget vanuit de reserve.

Uitvoering

Na de besluitvorming over dit voorstel wordt ambtelijk een projectplan voor het opstellen van de herstelagenda gemaakt en vervolgens uitgevoerd. De raad wordt in het najaar van 2021 voorgesteld de herstelagenda vast te stellen met een looptijd van maximaal één jaar. Daaraan voorafgaand zal de raad – conform toezegging van het college in de raadsvergadering op 21 april – voor de zomer op de hoogte worden gesteld van de laatste ontwikkelingen in de coronacrisis en zal er op hoofdlijnen vooruit worden geblikt op de herstelagenda. Als gevolg van deze toezegging zijn motie 21-33 en motie 21-44 aangehouden.

Het college wordt voor het zomerreces meegenomen in een eerste concept voor de herstelagenda.

Bijlagen

1. Raadsinformatiebrief
2. Beslisboom inzet reserve Covid-19 - herstelagenda coronacrisis